

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА**

Навчально-науковий інститут неперервної освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні Приймальної комісії
НПУ імені М.П. Драгоманова
протокол № ___ від «__» _____ 20__ р.

Голова Приймальної комісії

_____ В.П. Андрущенко

РЕКОМЕНДОВАНО

Вченою радою Навчально-наукового
інституту неперервної освіти
протокол № ___ від «__» _____ 20__ р.

Голова Вченої ради

_____ В.П. Сергієнко

**Програма додаткового
вступного випробування (співбесіда)
з ділового українського мовлення**
для громадян України, іноземних громадян та осіб без громадянства,
при вступі на навчання для здобуття освітнього ступеня
«Бакалавр»
на базі здобутого ОКР «Молодший спеціаліст»
за неспорідненими спеціальностями

*Галузь знань: 02 Культура і мистецтво
Спеціальність: 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа*

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Програма вступного випробування з ділового українського мовлення для вступу на навчання за освітнім ступенем «Бакалавр» (Галузь знань: 02 Культура і мистецтво, Спеціальність: 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа) на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст» охоплює теоретичний матеріал з курсу сучасного ділового українського мовлення.

Вступне випробування проводиться у формі усної співбесіди, із попередньою підготовкою опорного конспекту відповіді; білети містять теоретичні запитання і практичні завдання.

Основні знання, вміння й навички із зазначеної дисципліни є необхідними базовими компетенціями для продовження навчання для здобуття ступеня «Бакалавр» спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» за скороченим терміном.

Також програмою передбачено перевірити практичні вміння і навички майбутніх студентів щодо використання наявних знань з теорії мови на практиці та особливостей її реалізації у професійній сфері в різних ситуаціях спілкування, володіння стильовими і стилістичними нормами сучасної української літературної мови, вміння визначати стилі, підстили, жанри текстів тощо.

Програма вступного випробування з ділового українського мовлення покликана перевірити рівень мовних компетентностей майбутнього фахівця з інформаційної справи, що відповідає його освітньо-кваліфікаційній характеристиці. Вона сприяє виявленню рівня підготовки фахівця ОКР «Молодший спеціаліст», відповідності набутих ним компетенцій вимогам до вступника на навчання за спеціальністю «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» і можливостям навчання за скороченим терміном.

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВИПРОБУВАННЯ

1. Поняття національної та літературної мови. Найістотніші ознаки літературної мови. Мовні норми.
2. Мовне законодавство й мовна політика в Україні.
3. Комунікативні ознаки культури мови.
4. Словники в професійному мовленні. Типи словників. Роль словників у підвищенні мовленнєвої культури.
5. Мовний, мовленнєвий, спілкувальний етикет. Парадигма мовних формул.
6. Функційні стилі української мови й сфера їх застосування. Основні ознаки функційних стилів. Професійна сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового й розмовного стилів.
7. Спілкування і комунікація. Види, типи й форми професійного спілкування.
8. Основні закони спілкування. Невербальні компоненти спілкування. Гендерні аспекти спілкування.
9. Види публічного мовлення. Публічний виступ як важливий засіб комунікації.
10. Мистецтво аргументації. Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час публічного виступу.
11. Культура сприймання публічного виступу. Уміння ставити запитання, уміння слухати.
12. Особливості усного спілкування. Індивідуальні й колективні форми фахового спілкування.
13. Функції та види бесід. Стратегії поведінки під час ділової бесіди. Етикет телефонної розмови.
14. Збори як форма прийняття колективного рішення.
15. «Мозковий штурм» як евристична форма, що активізує креативний потенціал співрозмовників під час колективного обговорення проблеми. Технології проведення «мозкового штурму».

16. Класифікація документів. Національний стандарт України.
  17. Вимоги до змісту та розташування реквізитів. Вимоги до бланків документів. Оформлення сторінки.
  18. Резюме. Автобіографія. Характеристика. Заява. Вимоги до змісту й розташування реквізитів.
  19. Трудовий договір. Контракт. Трудова угода.
  20. Звіт. Рапорт. Службова записка. Протокол, витяг із протоколу. Вимоги до змісту й розташування реквізитів.
  21. Класифікація листів. Реквізити листа та їх оформлення.
  22. Термін і його ознаки. Термінологія як система.
  23. Загальнонаукова, міжгалузева й вузькоспеціальна термінологія.
  24. Особливості наукового тексту та професійного наукового викладу думки.
- Мовні засоби наукового стилю.
25. План, тези, конспект як важливий засіб організації розумової праці.
  26. Основні правила бібліографічного опису джерел, оформлення покликань.
  27. Реферат як жанр академічного письма. Складники реферату.
  28. Основні вимоги до виконання й оформлення курсової, бакалаврської робіт.
  29. Рецензія, відгук як критичне осмислення наукової праці. Науковий етикет.
  30. Поняття «переклад» і «перекладання». Форми й види перекладу.
  31. Типові помилки під час перекладання текстів за фахом українською мовою. Вибір синонімів під час перекладання.
  32. Особливості редагування наукового тексту. Переклад термінів.

Для пільгових категорій осіб, яким надано право скласти вступні випробування (особи, що потребують особливих умов складання випробувань) в НПУ імені М. П. Драгоманова за рішенням Приймальної комісії створюються особливі умови для проходження вступних випробувань.

3. СТРУКТУРА БІЛЕТУ
вступного випробування
з дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням»

Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова
Навчально-науковий інститут неперервної освіти
Вступне фахове випробування

Освітній ступінь: «Бакалавр»

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Спеціальність: 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

На базі освітньо-кваліфікаційного рівня: «Молодший спеціаліст»

1. План, тези, конспект як важливий засіб організації розумової праці.
2. Види публічного мовлення. Публічний виступ як важливий засіб комунікації.

Затверджено на засіданні Приймальної комісії НПУ імені М.П. Драгоманова

Протокол № ____ від « ____ » _____ 201__ р.

3. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Базова література

1. Гриценко Т.Б. Українська мова за професійним спрямуванням: Навч. посібник / Тетяна Борисівна Гриценко. — К. : Центр учбової літератури, 2010. — 624 с.
2. Ділова українська мова / О.Д. Горбул, Л.І. Галузинська, Т.І. Ситнік, С.Я. Яременко; За ред. О.Д. Горбула. — К.: Т-во «Знання», КОО, 2008. — 222 с.
3. Мацько Л.І. Культура української фахової мови : Навч. посібник / Любов Іванівна Мацько, Лариса Вікторівна Кравець. — К. : ВЦ «Академія», 2007. — 360 с.
4. Мацько Л.І. Українська наукова мова (теорія і практика) : Навчальний посібник / Л.І. Мацько, Г.О. Денискіна. — Тернопіль : Підручники і посібники, 2011. — 272 с.
5. Мацько Л.І. Українська мова : Навч. посібник / Л.І. Мацько, О.М. Мацько, О.М. Сидоренко. — Донецьк : ТОВ ВКФ «БАО», 2005. — 480 с.
6. Культура фахового мовлення : Навчальний посібник для студентів ВУЗів / за ред. Н.Д. Бабич. — Чернівці : Книги – ХХІ, 2005. — 572 с.
7. Семиног О.М. Культура наукової української мови : Навч. посібник / О.М. Семиног. — К. : Академвидав, 2010.
8. Шарманова Н.М. Мова професійного спілкування : навчальний посібник / Н.М. Шарманова. — Кривий Ріг, 2008. — 56 с.
9. Шевчук С.В. Ділове мовлення. Модульний курс : підручник / С.В. Шевчук. — К. : Літера ЛТД, 2013. — 448 с.
10. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник / С.В. Шевчук, І.В. Клименко. — К. : Алерта, 2016. — 696 с.
11. Шевчук С.В. Українське ділове мовлення : підручник / С.В. Шевчук. — К. : Літера, 2000. — 480 с.

Допоміжна література

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: навчальний посібник / Ф.С. Бацевич. — К. : Видавничий центр «Академія», 2014. — 344с.
2. Богдан К.С. Мовний етикет українців : традиції і сучасність / К.С. Богдан. — К. : Рідна мова, 1998. — 476 с.
3. Ботвина Н.В. Офіційно-діловий та науковий стилі сучасної української літературної мови : навчальний посібник / Н.В. Ботвина. — К.: АртЕк, 2017. — 258 с.
4. Волощак М. Правильно – неправильно : Довідник з українського слововживання : За матеріалами засобів масової інформації — К. : Видавничий центр «Просвіта», 2010. — 128 с.
5. Довідник з культури мови / за ред. С.Я. Єрмоленко — К. : Вища школа, 2015. — 400 с.

6. Доценко О.Л. Історія мови українського справочинства / О.Л. Доценко. ; за ред. С.М. Гусарова. — [2-е вид., перероб. і доп.]. — К. : Альфа Реклама, 2010. — 300 с.
7. Зубков М. Сучасна українська ділова мова : навчальний посібник / М. Зубков. — [2-е вид., перероб. і доп.]. — Х. : Торсінг, 2002. — 448 с.
8. Карнегі Д. Як здобувати друзів і впливати на людей / Д. Карнегі. — К.: Видавництво «Молодь», 1990. — 166 с.
9. Кононенко В. Українська лінгвокультурологія : навчальний посібник / В. Кононенко : навчальний посібник / В. Кононенко. — К.: Вища школа, 2008. — 327 с.
10. Культура мови на щодень / Н.Я. Дзюбишина-Мельник, Н.С. Дужик, С.Я. Єрмоленко та ін. — К. : Довіра, 2010. — 169 с.
11. Масенко Л. Нариси з соціолінгвістики / Лариса Масенко. — К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2010. — 243 с.
12. Мацько Л. І. Українська мова в освітньому просторі : [навч. посібник для студентів-філологів освітньо-кваліфікаційного рівня “магістр”] / Любов Іванівна Мацько. — К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2009. — 607 с.
13. Німчук В.В. Проблеми українського правопису ХХ – початку ХХІ століть / В.В. Німчук. — К., 2012. — 113 с.
14. Онуфрієнко Г.С. Науковий стиль української мови: навчальний посібник з алгоритмічними приписами / Г.С. Онуфрієнко. — 2-е вид. перероб. та допов. — К. : Центр учбової літератури, 2009. — 392 с.
15. Пентиліук М.І. Культура мови і стилістика / М.І. Пентиліук. — К. : Вежа, 1994. — 240 с.
16. Пономарів О.Д. Культура слова : Мовностилістичні поради : Навчальний посібник / О.Д. Пономарів. — К. : Либідь, 2010. — 240 с.
17. Пономарів О.Д. Стилістика сучасної української мови : Навчальний посібник / О.Д. Пономарів. — К. : Богдан, 2000. — 248 с.
18. Радевич-Винницький Я. Україна: від мови до нації / Ярослав Радевич Винницький. — К. : Знання, 2008. — 230 с.
19. Сагайдак О.П. Дипломатичний протокол та етикет / О.П. Сагайдак — [2-е вид., перероб. і доп.]. — К. : Знання, 2006. — 380 с.
20. Сербенська О. Культура усного мовлення : Практикум: Навчальний посібник / О. Сербенська. — К. : Центр навчальної літератури, 2004. — 204 с.
21. Стишов О. Українська лексика кінця ХХ століття / О.Стишов — К., 2005.
22. Ставицька Л. Українсько-російська двомовність : соціопсихологічні та лексикографічні аспекти / Л. Ставицька // Дивослово. — 2002. — № 1. — С. 13-16.
23. Тимошенко Н.Л. Корпоративна культура : діловий етикет / Н.Л. Тимошенко — К. : Знання, 2006. — 391 с.
24. Українська мова : Енциклопедія / [редкол. : В. М. Русанівський (співголова), О. О. Тараненко (співголова), М. П. Зяблюк та ін.]. — К. : “Українська енциклопедія” ім. М. П. Бажана, 2010. — 752 с.

25. Ужченко В.Д. Фразеологія української мови : навчальний посібник / В.Д. Ужченко, Д.В. Ужченко. — К. : Знання, 2007. — 494 с.
26. Чмут Т.К. Етика ділового спілкування / Т.К. Чмут, Г.Л. Чайка. — [6-е вид., перероб. і доп.]. — К. : Знання, 2007. — 230 с.
27. Яцимірська М.Г. Культура фахової мови журналіста : навчальний посібник / М. Г. Яцимірська. — Львів : ПАІС, 2014. — 332 с.

1. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ АБІТУРІЄНТА НА ВСТУПНОМУ ВИПРОБУВАННІ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ (ТІЛЬКИ ДЛЯ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ)

<i>За шкалою університету</i>	<i>Визначення</i>	<i>Характеристика відповідей абітурієнта</i>	
		<i>на питання теоретичного змісту</i>	<i>на питання практичного змісту</i>
0-99 бали	Низький	Абітурієнт не усвідомлює змісту питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна повна відсутність умінь міркувати.	Обсяг виконаних завдань < 50%. У абітурієнта відсутні системні знання з української мови
100-139 балів	Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, характеризуються відтворенням знань на рівні запам'ятовування. Абітурієнт поверхово володіє матеріалом, його відповіді інколи не мають безпосереднього відношення до змісту запитання.	Обсяг виконаних завдань у межах 50-75%. Абітурієнт погано володіє матеріалом
140-169 балів	Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки не принципового характеру. Абітурієнт демонструє розуміння навчального матеріалу на рівні аналізу властивостей.	Обсяг правильно виконаних завдань >75%. Результат виконання завдань містить окремі неточності і незначні помилки.
170-200 балів	Високий	Абітурієнт дає повну відповідь на питання. Його відповіді свідчать про розуміння навчального матеріалу на рівні аналізу закономірностей,	Обсяг правильно виконаних завдань = 100%. Кожне виконане завдання супроводжується ґрунтовним поясненням.

		характеризуються логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	
--	--	---	--

Оцінювання рівня знань абітурієнтів проводиться кожним із членів предметної комісії окремо, відповідно до критеріїв оцінювання. Загальний бал оцінювання рівня знань абітурієнта виводиться за результатами обговорення членами комісії особистих оцінок відповідей абітурієнтів. Бали (оцінки) вступного випробування з української мови за професійним спрямуванням виголошуються головою предметної комісії усім абітурієнтам, хто приймав участь у випробуванні після закінчення іспиту.

Фахова комісія аналізує результати виконання завдань методом експертної оцінки й колегіально приймає рішення: про «рекомендовано до зарахування» або «не рекомендовано до зарахування», з урахуванням співбесіди з фахового випробування.